

CANAN

Türk Lokumu
—
Turkish Delight

Türk Lokumu

Ben doğunun çiçeği
İki turunc memeli
Gürcü çerkez farketmez
Hepimiz şark güzeli,

Bana derler odalık
Harem dolu şıllık
Gözümde rastık
Belimde yastık
Gel içime boşal ılık ılık

Suskun, masum, müslüman
Uzandık divana anadan üryan
Dikti başımıza sultan
Harem ağası her yan

Düştü şalvarıma aşk ateşi
Uçkurumdan çöz beni
Mümkün değil sönmesi
Titretmeden rahmimi,

Verdim meyi sultanıma
Uyur şimdi yan odada
Çekinme gelsene bana
Alayım seni bacak arama

Yetti canıma kölelik
Kadın burda isterik
Bu resimler hep erotik
Yaptın yine röntgencilik

Batının fantazisi
Tekrarladı kendini
Bu resimler hep arak
Yarattı ötekini
Bizim iştahlı yarak

Bana derler odalık
Zaman zaman halayık
Fes nargile ut sarık
Göbek altımdaki yarık
Biçti bana bir kılık

Doğulu kadın itaatkar
Senin bakışın tehditkar
Bedenimdeki iktidar
Sanma yanına kalır kar

Yoldum apış aramı
Yedin sen bu masalı
Bu resimlerin alayı
Aleni şarkiyatçı

Your mind is Orientalist
I am a feminist artist
These images are sexist
Enough, don't be colonialist

This work titled Turkish delight
Art history must rewrite

“Feminist teori, özel olanın politik olduğunu söyler, bu düşünce biçimi mahremiyetin gözler önüne serilmesi anlamına gelmeyip tam tersi bize özel olanın, mahrem olanın sistem tarafından kontrol altına alındığını ifade ederek sistemi sorgular. Benim yapıtlarıma konu olan “kişisel hayat”lar” mahremiyetin ifşa edilmesine yönelik değildir, aksine sistemin beden politikalarını sorgulama bakış açısı ile kurgulanır”

CANAN’la Söyleşi,
Ferda Çağlayan, Şubat 2010, Evrensel Kültür.

Kendisini aktivist feminist olarak tanımlayan CANAN, toplumsal iktidar ve kadın bedeni arasındaki ilişkiyi kendine konu edinen yeni işlerini, çarpıcı bir sergi ile izleyici karşısına çıkartıyor.

90’lı yıllarda video, fotoğraf ve belgesel gibi gerçekçi bir dil kullanan, çoğu zaman kendi bedenini de resmin içindeki bir figür olarak betimleyen sanatçı, son dönemde işlerini görsel temsiliyet ve sembolik anlatımı yoğun minyatürler olarak resmediyordu. Yine bu dönemde yaptığı masalsi video animasyonlarda ise dökümanter bir yaklaşımla kurgulanmış, minyatürlerden kolajlar kullanıyor ve kendisini anlatan kişi; “râvi” pozisyonunda konumlandırıyor.

Bu sergide ise, tüm farklı anlatım biçimlerinin, yani gerçekçi, sembolik ve sembolik-mistik (simya ile ilişkili resimler) gibi yeni işlerinde bir araya geldiğini ve işlere konu olan öznenin, hem toplumda temsil edilen kadın figürü hem de sanatçının kendisi olduğunu görüyoruz.

Video odasında bir projeksiyon ve etrafında yer alan monitörler ile sunulan “Türk Lokumu” isimli, oryantalist sanat ve sanat tarihinin eleştirisi olan videoda, oryantalist dönemin simgesi haline gelmiş tablolar sanatçı tarafından yeniden canlandırılıyor. Sanat tarihinin görsel bir tarih okuması olarak önemini vurgulayan sanatçı, bu video işinde Foucault’nun Jeremy Bentham’ın panopticon’una [1791] ilişkin denemesinde değindiği “şeffaflık yoluyla iktidar” ve “aydınlatma” yoluyla boyun eğdirme formülünden söz ediyor.

Bu imge özellikle harem simgesel ihlalinin, ya da harem duvarlarının ve

peçenin şeffaflaştırılmasına ve müslüman kadınların erotikleşmiş betimlemeleri için uygun bir imge olarak ortaya çıkıyor. Bu durumda gerçekten de Batı’nın cinsel “her şeyi görebilirliği” (panopticism) Şark üzerinde iktidar kurmak, röntgencilik aracılığıyla sahip olmak, soyarak boyun eğdirmek olarak ortaya çıkıyor. (Batının Cinsel Kıyısı - Başkalıkçı Söylemde Cinsellik ve Mekansallık, Irvin Cemil Schick, Tarih Vakfı Yurt Yayınları)

Projeksiyon olarak gösterilen video işinde müzik eşliğinde dans eden sanatçı, ekranlarda gösterilen diğer videonun çekimleri sırasında kamera ışıkları altında nerdeyse hareketsiz durarak poz veriyor, tablodaki oryantalist kadın figürlerini canlandırıyor. Zamanında “aydınlatılarak” gözetlenmiş kadını oynarken, aynı işi fotoğraf yerine video olarak kurgulayarak kendi bedenini çekim süresi boyunca “kontrol altında” tutuyor.

Videoda yer alan şarkının sözleri, oryantalist bakış açısına cüretkar cevaplar veren sanatçı tarafından yazılmış ve sanatçı grubu Hazavuzu ile birlikte kaydedilmiş.

“Bugünü kritize etmek için kesinlikle bir öncekini bilmem gerektiğini düşünüyorum” diyen CANAN şöyle devam ediyor “ve aslında minyatür de buna yardımcı oluyor. Walter Benjamin’in dediği gibi, bir sanat ürünündeki ruh ve onun maddi tezahürü birbiriyle öyle içten bağlantılıdır ki bunlar arasındaki ilişki gerektiğince ortaya konulabildiğinde ek bir yoruma gerek kalmadan birbirlerini açıklayabilecek durumdadırlar.”

Bu denli bilinçli tercihlerle seçilmiş görsel temsiliyet ve yoğun simgeselliğin

hakim olduğu minyatür okumamızı “kolaylaştıran” bir aracı olarak karşımıza çıkarken ve “Örtünme Töreni” ve “Avrehan” gibi işlerde devlet, din, toplum ve aile gibi iktidar mekanizmalarının kişi ve beden üzerindeki otoritesini detaylı olarak işliyor.

Fakat bunlardan farklı olarak CANAN’ın işleri arasında özellikle ilgimi çeken ve önemli bir kırılma noktası olduğunu düşündüğüm bazılarını, yine minyatürün uygulandığı geniş zaman diliminde fakat coğrafi koordinatları biraz kaydırarak simya ile ilişkili resimler ile karşılaştırarak okumayı deniyorum. Özellikle “Şehretü’n nar”, “Düşlere Musallat olan Şehvet Cini”, “Cann ile CANAN” isimli işlerde, betimlemelerin minyatürün dilinden biraz daha farklılaşarak, toplum içinde fiziksel tezahürü olmayan, dile getirilemeyen, fakat şiddet dolu toplumsal baskı ile sarmalanmış iç dünyasına ait korkuları içerdiğini görüyoruz.

Serginin genelinde, Benjamin’in bahsettiği “sanat ürünündeki ruh ve onun maddi tazahürü”nün sadece işlerin betimlemesinde değil, resim olan yerde çerçeve kullanılması, galerinin duvarlarının renk seçimi, oryantalist dansa eşlik eden şarkı sözleri, iyi kurgulanmış, aydınlatılmış alanda kendine gardiyanlık eden bir yaklaşımla ziyaretçiye izletiliyor.

Esra Sarıgedik Öktem

Turkish Delight

I, the blossom of East
Citrus breasted
Matters not Georgian or Circassian
We are all Oriental beauties of merit

They call me concubine
The Harem is full of courtesans
Over my eyes black kohl lines
On a pillow I recline
Cum warmly in my shrine

Muslim, naive, reserved,
We lay on a sofa stripped
Sultan wants us protected
Eunuchs covered entire district

The fire of love fell into my loose pants
Untie my waistband with your hands
Impossible to put down these flames
Before my womb passionately trembles

I served my Sultan some fancy wine
Now he sleeps at the room next to mine
Come close to me, do not decline
In between my legs, you will be fine

I am fed up with being a slave
Women here hysterically behave
These are all erotic paintings
You can't stop your lecherous gazings

The fantasy of the West
Repeated itself with the rest
Stolen all these paintings are
Our hungry, greedy cock
Created the other not afar

They call me concubine
Rarely bondmaid, to redefine
Fez, hookah, lute, turban
The slit under my belly button
Defined my outfit, my fashion

Eastern women obeys
Your gaze intimidates
Thou cannot get away with your
Might over my body in all times

My loins I plucked
This story you swallow
Those paintings in whole
Are proclaimed Orientalist

Your mind is Orientalist
I am a feminist artist
These images are sexist
Enough, don't be a colonialist

This work is titled Turkish delight
Art history must rewrite

"Feminist theory tells that, personal is political; and by doing this, it does not imply that the things that are private to us will be exhibited. On the contrary, it means that the things that are personal to us are being controlled by the system, and it questions this system. The "personal lives," which are the themes of my works also do not aim to expose private things; quite the opposite, they are constructed with a perspective that questions the 'body politics' of the system."

Interview with CANAN
by Ferda Caglayan, February 2010, Evrensel Kültür

CANAN, who defines herself as an activist feminist, takes the relation between the social power structure and the body of the women as the theme of her new works; and displays them through a stunning exhibition.

During the 1990's, the artist preferred to use a realistic language like videos, photography and documentaries, and usually described her body as a figure in the paintings. Then, she started to portray her works as miniatures that are intensive both in the visual representation and symbolism. During the same period, she also positioned herself as the "storyteller," and used collages she made from miniatures, to edit them as video animations with the approach of documentaries and sensation of fairy tales.

In this recent exhibition, we see all different types of narration styles, like realistic, symbolic and mystical/symbolic (paintings in relation with alchemy), coming together in her latest works. Furthermore, we understand that the subject in these works is both the figure of the woman, who is represented in the society and the artist herself.

The video titled "Turkish Delight" is presented at the video room with a projection and the surrounding monitors. In this video, which criticizes the oriental art and art history; the paintings that have become the symbol of the Orientalist Era are reanimated by the artist. She emphasizes the importance of art history as a visual history reading and points out the formula that Foucault mentioned in his essay about Jeremy Bentham's Panopticon (1791), which is subjugation by means of 'potency through transparency' and 'clarification'.

This is an appropriate image, particularly for the eroticized portrayal of the Muslim women, generally done by violating harem symbolically, and increasing the transparency of the walls of harem and veils. In this case, the sexual panopticism (being able to see everything) of the West, really emerges to assume power over the East, possess them through voyeurism and conquer them by striping. (Irvin Cemil Schick, "Sexual Coast of the West & Sexuality and Spatiality in Diversifying Discourse")

The artist, who dances with the music on the video that is projected, nearly stands still and poses under the camera lights during the shooting of the video that is shown on the monitors; she plays the role of oriental women figures on the painting. While portraying the woman, who was once peeped by using the technique 'clarification', she keeps her body 'under control' all through the shooting, and edits the same work as a video, instead of a photograph.

Lyrics of the song that is a part of the video are written by the artist, who answers the Orientalist perspective daringly, and recorded together with the artist group Hazavuzu.

CANAN tells that, "In order to criticize today, I definitely have to know what happened yesterday. In fact, miniatures help me to do this. As Water Benjamin once told, the spirit of an artwork and its physical manifestation are so genuinely and closely connected that, when their relation is presented in a proper manner, they are able to explain each other without any further interpretations."

The miniatures that are chosen by the artist with conscious precision, and their

visual presentation accompanied by deep symbolism, help us as an instrument to "ease" the reading. In her works titled "Ortunme Toreni" (Veiling Ceremony) and "Avrehan", CANAN questions the authority of the rulership mechanisms like government, religion, society and family upon the person and the body, in detail.

Nevertheless, I try to comprehend some of CANAN's works, different than the ones stated above, that particularly attract my attention and I believe to be an important breakpoint, again in the wide time period, when miniatures were created, however by slightly changing its geographical coordinates and comparing them with the paintings that are associated with alchemy. Specifically, in her works named "Sehretu'n nar", "Duslere Musallat Olan Sehvet Cini" (The Beast of Desire that Haunts the Dreams) and "Cann and CANAN", the descriptions slightly differentiate from the classical language of miniatures, and we recognize the fears coming from her inner world, that are wrapped up tightly with the violent social oppression, which is not applied in front of others and is not talked about in the society.

"The spirit of an artwork and its physical manifestation," as Benjamin once told, is not only seen in the depiction of the works, but it can also be recognized all through the gallery, from the usage of frames of the paintings to the choice of color for the gallery walls, from the lyrics that accompany the oriental dance to the set up and illumination of the space, with an approach that guards itself and reaches the viewer.

Jean Auguste Dominique Ingres,
La Grande Odalisque, 1814

Türk Lokumu Serisi I / Turkish Delight Series I
Fotoğraf / Photography, 5 ed +1 AP, 100 x 70 cm, 2011

Jean Auguste Dominique Ingres,
L'Odalisque à l'esclave, 1839

Türk Lokumu Serisi II / Turkish Delight Series II
Fotoğraf / Photography, 5 ed +1 AP, 100 x 70 cm, 2011

Henri Matisse,
Odalisque avec fauteuil, 1928

Türk Lokumu Serisi III / Turkish Delight Series III
Fotoğraf / Photography, 5 ed +1 AP, 100 x 70 cm, 2011

Pierre-Auguste Renoir,
Odalisque, 1870

Türk Lokumu Serisi IV / Turkish Delight Series IV
Fotoğraf / Photography, 5 ed +1 AP, 100 x 70 cm, 2011

Pierre-Auguste Renoir,
Odalisque, 1870

Türk Lokumu Serisi V / Turkish Delight Series V
Fotoğraf / Photography, 5 ed +1 AP, 100 x 70 cm, 2011

Cennet Kapısı / The Door of Heaven,
Aherli kağıt üzerine fotoğraf, altın ve mürekkep /
Ink, gold and photography on special paper,
96 x 33 cm, 2011

Cennet Kuşları / Birds of Heaven,
Aherli kağıt üzerine fotoğraf, mürekkep, altın /
Ink, gold and photography on special paper
33 x 99 cm, 2011

Örtünme Töreni / Veiling Ceremony,
Aherli kağıt üzerine fotoğraf, mürekkep,
altın / Ink, gold and photography on special
paper, 33 x 99 cm, 2011

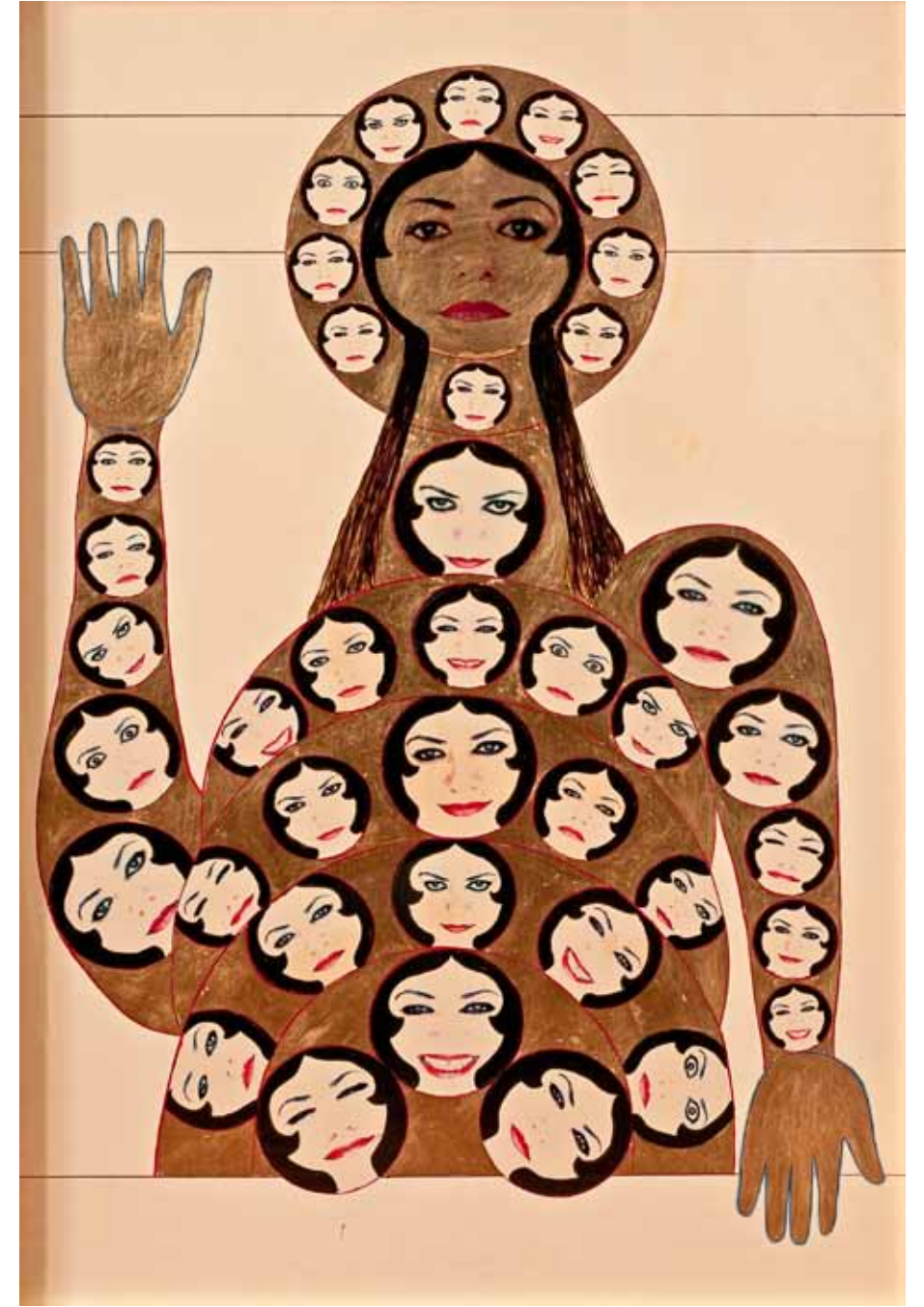
Avrehan,
Aherli kağıt üzerine
fotoğraf ve mürekkep
/ Ink and photography
on special paper,
67x96 cm, 2011

Cann & Canan,
Aherli kağıt üzerine mürekkep, altın, fotoğraf /
Ink, gold and photography on special paper,
30 x 30 cm, 2011

Düşlere Musallat Olan Şehvet Cini /
The Spirit of Lust That Haunts You in Dreams,
Aherli kağıt üzerine mürekkep, altın fotoğraf /
Ink, gold and photography on special paper
30 x 30 cm, 2011

Şehretün Nar,
Aherli kağıt üzerine altın, asetat üzerine fotoğraf /
Gold on special paper and photography on acetate,
98 x 66 cm, 2011

x-ist

Yayımlayan / Published by
Artı Sanat Üretim Hizmetleri
Ltd. Şti. Abdi İpekçi Caddesi
Kaşıkçıoğlu Apt. No:42/2
Nişantaşı, İstanbul, Türkiye
T +90 212 291 77 84
F +90 212 343 69 35
E info@artxist.com
W www.artxist.com

Koordinasyon / Coordination
Yasemin Elçi

Fotoğraflar / Photographs
Mesut Güvenli

Grafik Tasarım / Graphic Design
Okay Karadayılar

**Renk Ayrımı, Baskı ve Cilt /
Color Separation and Printing**
Mart Matbaacılık Sanatları
Tic. ve San. Ltd. Şti.
Mart Plaza, Merkez Mh.
Ceylan Sk. No: 24 Nurtepe,
Kağıthane, İstanbul, Türkiye
T +90 212 321 23 00
F +90 212 295 1107
www.martmatbaa.com.tr

© Tüm yayın hakları saklıdır.
İzin almadan çoğaltılamaz,
yayınlanamaz, dağıtılamaz.

© All rights reserved.
No part of this publication may
be reproduced or transmitted
without permission.

Bu katalog, 22 Aralık 2011 — 12 Ocak 2012 tarihleri arasında x-ist tarafından düzenlenen CANAN'ın "Türk Lokumu" adlı sergisi nedeniyle 1250 adet basılmıştır.

This catalogue, of which 1250 were printed, has been prepared by x-ist on the occasion of CANAN's exhibition "Turkish Delight" shown between 22 December 2011 — 21 January 2012.

Bir Dolar / One Dollar,
Aherli kağıt üzerine mürekkep, dolar /
Ink and dollar on special paper,
46.5 x 67 cm, 2011

